Commissie Eindtermen Accountantsopleiding

Postbus 242
2130 AE Hoofddorp
T (088) 496 04 21
E info@cea.nl
I www.cea.nl

Datum binnenkomst	: 29 oktober 2026	Referentie	: 26/MCEA/02062	Telefoon	: (088) 496 04 21
Bijlage(n)	:	Behandelaar	: Coen Bongers	E-mail	: info@cea.nl

Onderwerp **Reactie Forvis Mazars - Reactie uitvoeringstoets conceptrapport eindtermen 2027**

De uitvoeringstoets bestaat uit het conceptrapport eindtermen 2027 en onderstaand formulier met een aantal vragen.

1. Biedt het conceptrapport voldoende handvatten voor een vertaling naar een opleidings- en toetsprogramma voor uw onderwijsinstelling, organisatie en/of stagebureau?	
Op hoofdlijnen wordt richting gegeven voor de vertaling naar een opleidings- en toetsprogramma. De thema's en leeruitkomsten en de nadruk op geïntegreerde ontwikkeling van kennis, vaardigheden en gedrag sluiten aan bij de wijze waarop wij als stagebureau de ontwikkeling van trainees in de praktijk wil volgen. Voor een uitvoerbare en uniforme vertaling naar de praktijkopleiding hebben wij als stagebureau echter aanvullende handvatten nodig. Met name is verduidelijking gewenst over: • welke bewijslast minimaal nodig is om vast te stellen dat een eindterm op het niveau van een startbekwame accountant is behaald. • in hoeverre meerdere eindtermen met één geïntegreerd beroepsproduct of één opdracht mogen worden aangetoond. • op welke wijze de theorie- en praktijkopleiding gezamenlijk de eindtermen afdekken en hoe hierbij dubbele toetsing wordt voorkomen/beperkt. • welke ruimte bestaat voor simulaties.	
2. **Welke eventuele concrete knelpunten verwacht u bij de implementatie van de eindtermen 2027 voor uw organisatie** ?	
Beschikbaarheid van opdrachten In de praktijkopleiding moeten alle eindtermen ten minste eenmaal op het niveau van een startbekwame accountant worden uitgevoerd. Niet iedere trainee komt binnen drie jaar vanzelfsprekend in aanraking met alle vereiste typen opdrachten en beroepssituaties. Voor Accountancy-MKB geldt dit in het bijzonder voor de niet-wettelijke jaarrekeningcontrole van een minder complex object en voor adviesvraagstukken in verschillende levensfasen van een onderneming. Door voor iedere levensfase een aparte beroepsactiviteit te benoemen, wordt het lastig voor trainees om hieraan te voldoen. Ook ervaren accountants komen niet noodzakelijkerwijs in elke levensfase met al deze vraagstukken in aanraking. Een mogelijke oplossing is om	

deze beroepsactiviteiten samen te brengen in één bredere beroepsactiviteit, bijvoorbeeld 'Advisering op maat gedurende de levenscyclus van de onderneming'.

Consistentie
De conceptuele formulering biedt ruimte, maar vergroot ook het risico op verschillen in beoordeling tussen praktijkbegeleiders, beoordelaars, stagebureaus en onderwijsinstellingen.

Overgang
De nieuwe systematiek vraagt aanpassing van opleidingsplannen, portfolio's, beoordelingsformulieren, interne instructies, systemen en scholing van begeleiders en beoordelaars. Zonder tijdige definitieve kaders bestaat het risico op een korte implementatieperiode en onduidelijkheid voor zittende trainees.

3. Welke mogelijkheden en uitdagingen ziet uw organisatie specifiek voor het begeleiden en beoordelen van trainees?

De geïntegreerde benadering biedt kansen om trainees minder op losse uren of afzonderlijke activiteiten en meer op professionele ontwikkeling, samenhang en aantoonbaar handelen te begeleiden.

Praktijkopdrachten
Trainees moeten vroegtijdig inzicht krijgen in welke beroepsactiviteiten en eindtermen zij nog moeten aantonen. Wanneer opdrachten ontbreken, moet tijdig worden bijgestuurd middels samenwerking tussen teams of organisaties, of bij uitzondering een erkende simulatie.

Capaciteit
Vooral in de overgangsfase verwachten wij een hogere begeleidings- en kalibratielast. Verder hopen we vooral te kunnen steunen op de reeds aanwezige HR cyclus, oftewel de bestaande processen binnen kantoren voor het begeleiden, volgen en beoordelen van de ontwikkeling van trainees.

Rolverdeling kantoor en stagebureau
Het kantoor is primair verantwoordelijk voor het creëren van een passende leerwerkomgeving, het beschikbaar stellen van opdrachten en de dagelijkse begeleiding en feedback. Het stagebureau bewaakt de voortgang en beoordeelt de toereikendheid van de bewijsvoering. De uitdaging is om de begeleiding en beoordeling binnen het kantoor en de monitoring door het stagebureau goed op elkaar aan te laten sluiten, zonder onnodige aanvullende vastleggingen te creëren.

Rolverdeling onderwijsinstelling en stagebureau
De onderwijsinstellingen en de stagebureaus moeten vooraf afspraken maken over de vertaling van de eindtermen en de wijze waarop theorie en praktijk worden getoetst. Daarbij moet overlap zoveel als mogelijk worden voorkomen. Een gezamenlijke dekkingsmatrix is hiervoor gewenst.

De uitvoerbaarheid is het meest gebaat bij een landelijk basisraamwerk met ruimte voor een kantoor- en opleidingsspecifieke invulling.

4. Heeft u nog overige opmerkingen ten aanzien van de implementatie binnen uw organisatie?

Wij ondersteunen de beweging naar geïntegreerde, themagerichte en meer conceptueel geformuleerde eindtermen. Deze benadering kan leiden tot meer samenhang tussen theorie en praktijk en tot een betekenisvollere beoordeling van de ontwikkeling naar

startbekwaamheid. Dit leidt echter niet automatisch tot minder belasting. De nieuwe eindtermen kunnen uitvoerbaar zijn mits de ruimte van het conceptuele raamwerk wordt ondersteund door concrete, landelijk afgestemde uitvoeringskaders en voldoende implementatietijd.

Wij vragen hierbij specifiek aandacht voor:

- het beperken van het aantal afzonderlijk af te tekenen eenheden en het mogelijk maken van geïntegreerde bewijsvoering.
- zoveel mogelijk aansluiten bij en steunen op het interne kwaliteitsbeheersingssysteem en de bestaande HR-cyclus van kantoren. Informatie uit reguliere plannings-, beoordelings- en feedbackmomenten moet, voor zover passend, kunnen dienen als bewijs binnen de praktijkopleiding. Daarmee wordt voorkomen dat naast bestaande kwaliteits- en HR-processen aanvullende rapportages moeten worden opgesteld.
- een heldere en werkbare overgangsregeling voor zittende trainees.
- tijdige beschikbaarheid van het toezicht- en beoordelingskader van CEA, inclusief een nadere uitwerking.
- periodieke evaluatie van de feitelijke studeerbaarheid en uitvoerbaarheid na invoering.